

Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

Hoe was het concert?

Laat ons weten wat je ervan vond & maak kans op deze exclusieve **Apple Beats**-hoofdtelefoon.

classicnl
non-stop de mooiste
klassieke muziek voor iedereen
app | classic.nl

Scan de QR of ga naar
www.classic.nl/acties

Dinsdag 5 augustus 2025

Kleine Zaal 20.00 uur

Plínio Fernandes, gitaar

Heitor Villa-Lobos 1887-1959

uit 'Bachiana brasileira nr. 4' (1930-36)

Preludio (Introdução)

Johann Sebastian Bach 1685-1750

Prelude, Fuga en Allegro, BWV 998 (1740-45)

Heitor Villa-Lobos

Vijf preludes (1940)

Prelude in e • Prelude in E • Prelude in a • Prelude in e • Prelude in D

PAUZE

Paulinho Nogueira 1929-2003 / Sérgio Assad 1952

Bachianinha nr. 1 (ca. 1967)

Rafael Marino Arcaro 1990

Four Miniatures for Guitar (2025; wereldpremière)

Antonio Lauro 1917-1986

Drie Venezulaanse walsen (1938-40)

Tatiana • Andreína • Natalia

Violeta Parra 1917-1967

Gracias a la vida (1966)

Dilermando Reis 1916-1977

Xodó da Baiana (ca. 1950)

Edu Lobo 1943

Beatriz (1982)

Jacob do Bandolim 1918-1969

Assanhado (1961)

TOELICHTING

Heitor Villa-Lobos wist de westerse klassieke muziek te verbinden met de levendige ritmes van zijn geboorteland Brazilië. Opgegroeid in de muzikale smeltkroes Rio de Janeiro, werd hij evenzeer beïnvloed door Braziliaanse choros (straatmuziekensembles) als door Bach, de lievelingscomponist van zijn vader. Tussen 1930 en 1945 componeerde hij negen *Bachianas Brasileiras* waarin hij elementen van Bachs muziek combineerde met Braziliaanse klanken. Nummer 4, oorspronkelijk voor piano, opent met Prelúdio (Introdução), waarin zowel Bachs contrapuntische stijl als de Braziliaanse *saudade* – een gevoel van weemoed en verlangen – doorklinkt. In 1940 schreef Villa-Lobos *Vijf preludes* voor gitaar, waarin hij verschillende aspecten van het Braziliaanse leven verklankt: van het harde bestaan in de *sertão* tot het bruisende carnaval van Rio. Tussen de stukken van Villa-Lobos klinkt muziek van **Johann Sebastian Bach** zelf, de grootmeester van het contrapunt, de compositietechniek waarbij meerdere melodische lijnen gelijktijdig klinken en onafhankelijk van elkaar bewegen, maar toch harmonisch en melodisch samenwerken. Geen andere componist wist de strenge regels van dit muzikale stemmenvechtwerk zó strak na te leven, en tegelijkertijd de noten zo’n sublieme lading mee te geven. Dat blijkt bijvoorbeeld uit *Prelude, Fuga en Allegro*, BWV 998, geschreven voor luit of klavecimbel. Een meesterwerk van schoonheid en spontaniteit, dat voor gitaristen bijzonder uitdagend is. Gitarist, componist en zanger **Paulinho Nogueira** was een fenomeen in Brazilië. Hij liet zich inspireren door uiteenlopende muziek, van Bach tot bossa nova. Vooral die

eerste inspiratiebron is goed te horen in zijn eerste *Bachianinha*. De hedendaagse componist **Rafael Marino Arcaro** schreef zijn *Four Miniatures for Guitar* voor gitarist Plínio Fernandes. Hoewel gecomponeerd in Londen en Berlijn, zijn nieuwe thuissteden, ademt het de geest van Brazilië. **Antonio Lauro** zette zich in voor de muzikale traditie van Venezuela, die hij nieuw leven in wilde blazen door traditionele muziek naar het heden te vertalen. Dat is hoorbaar in *Drie Venezolaanse walsen*. In Chili kwam dezelfde herwaardering van volksmuziek tot uiting in de Nueva Canción Chilena-beweging, met **Violeta Parra** als boegbeeld. Haar lied *Gracias a la vida* groeide uit tot een van de bekendste Latijns-Amerikaanse nummers. **Dilermando Reis** deed iets soortgelijks voor de Braziliaanse gitaarmuziek. Zijn *Xodó da Baiana* is met zijn pakkende pizzicato-introductie en melodieuze vindingrijkheid een tijdloze klassieker geworden. **Edu Lobo** behoorde tot de artiesten die in de jaren zestig de tweede bossanova-golf teweegbrachten. Zijn *Beatriz* is een heerlijk gezongen liefdeswalsje, dat ook instrumentaal de Braziliaanse *saudade* perfect weet te vangen. **Jacob do Bandolim** was een Braziliaanse mandolinespeler die met zijn groep Época de Ouro de beste choro speelde, de Braziliaanse muziekstijl die in de negentiende eeuw vanuit Rio de Janeiro populair werd. *Assanhado* is zijn populairste choro. In een uitbundige samba-stijl is het een heerlijke verklanking van het carnaval in Rio.

Alexander Klapwijk

BIOGRAFIE

De in São Paulo geboren en getogen **Plínio Fernandes** combineert de klassieke-gitaartraditie met Braziliaanse muziek. Als exclusieve Decca Gold-artiest bracht hij in 2022 zijn debuutalbum *Saudade* uit, waarop hij Braziliaanse liedjes uit zijn jeugd combineert met muziek van Villa Lobos. Het album bereikte de nummer één positie in de Billboard Traditional Classical Albums Chart. Op zijn tweede album, *Bacheando*, onderzoekt hij Bachs invloed op de Braziliaanse muziek; op zijn vorig jaar verschenen album *Cinema* verkent hij de wereld van de filmmuziek. Na zijn debuut op de BBC Proms en het Lucerne Festival, gaf Fernandes recentelijk in Londen solorecitals in St Martin-in-the-Fields en de Temple Church, en debuteerde hij op het Canterbury Festival en het Newbury Spring Festival. Hij soleerde voor het eerst bij het BBC Concert Orchestra en Britten Sinfonia, waar hij Rodrigo’s *Concierto de Aranjuez* uitvoerde. Fernandes treedt regelmatig op met muzikanten als Lang Lang en de broers Braimah en Sheku Kanneh-Mason. Afgelopen seizoen maakten Plínio en Sheku een vijfdaagse recitaltournee door het Verenigd Koninkrijk, met onder meer een uitverkocht optreden in Wigmore Hall. Fernandes werd opgenomen in de Forbes Brazil Under 30-lijst, is een Rising Star van Classic FM en ontving onlangs de Revelação Award tijdens de dertigste jaarlijkse Prêmio da Música Brasileira. Als gepassioneerd pleitbezorger voor muziekonderwijs is hij ambassadeur van de London Music Masters. Tevens is hij betrokken bij het uitvoeren, lesgeven en begeleiden van jonge musici op scholen.

SUMMARY

Brazilian composer Heitor Villa-Lobos successfully combined Western classical music, particularly that of Bach, with the rhythms and colours of his homeland. In his *Bachianas Brasileiras* (1930-45), which includes No. 4, the well-known Prelúdio (Introdução), he blends Bach’s counterpoint with the Brazilian sense of saudade, or melancholy. His *Five Preludes for Guitar* (1940) also shed light on Brazilian life, from the arid Sertão to the Carnival of Rio. In addition to Villa-Lobos, music by Johann Sebastian Bach will be heard. The *Prelude, Fugue and Allegro*, BWV 998 is a masterpiece of counterpoint and expressiveness, which presents enormous challenges when played on the guitar. Numerous Latin American composers are committed to promoting their country’s musical heritage. Paulinho Nogueira, for example, wrote an ode to both Bach and bossa nova with his *Bachianinha* No. 1. Rafael Marino Arcaro evoked the spirit of Brazil in his *Four Miniatures for Guitar*, written for guitarist Plínio Fernandes. Antonio Lauro revived a Venezuelan tradition with his *Three Waltzes*. In *Chile*, Violeta Parra followed suit with the iconic *Gracias a la vida*, and in Brazil, Dilermando Reis’ *Xodó da Baiana* remains popular. Edu Lobo’s *Beatriz* perfectly captures the Brazilian sense of saudade. And finally, Jacob do Bandolim’s exuberant *Assanhado* is a true reflection of Rio’s festive Carnival.

Translation: Eileen Stevens

EN VERDER...

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video’s, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

CONCERTTIP

za 25/10

20.15 uur
Kleine Zaal

Meesters op de Gitaar: Laura Lootens

‘Niets kan mijn gevoelens, ideeën en fantasieën beter weergeven dan muziek’, aldus de gepassioneerde jonge Duitse gitarist Laura Lootens. Ze maakt haar debuut in de Kleine Zaal en kiest voor een veelzijdig en aanstekelijk programma met muziek van Tartini tot Rodrigo en Nuccio D’Angelo.

